

GEN-I d.o.o. Beograd
Vladimira Popovića 6, 11070 Beograd, Srbija
T: +386 1 58 96 400; F: +386 1 58 96 429
E: info@gen-i.eu; W: www.gen-i.eu

INFORMACIJE U VEZI OBUSTAVE ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE I ISKLJUČENJA OBJEKTA SA SISTEMA

Ovim obaveštenjem objavljenim na internet stranici snabdevača, snabdevač GEN-I d.o.o. Beograd Vas u svrhu zaštite Vaših interesa obaveštava o uslovima, postupku, pravnim posledicama, odnosno pravima kupca u slučaju obustave isporuke električne energije, zbog neizmirivanja obaveza iz ugovora o snabdevanju električnom energijom, kao i razloge, postupak i pravne posledice isključenja objekta kupca sa sistema, u skladu sa članom 195, stav 7 Zakona o energetici („Službeni glasnik RS“, br. 145/2014 i 95/2018, dalje u tekstu: Zakon o energetici).

U vezi gore navedenih pitanja **Zakon o energetici i Uredba o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom** („Službeni glasnik RS“, br. 63/2013 i 91/2018) sadrže sledeće odredbe:

1. ZAKON O ENERGETICI

OBUSTAVA ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 201

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema obustaviće krajnjim kupcima isporuku električne energije u sledećim slučajevima:

- 1) kada koristi električnu energiju suprotno uslovima koji su utvrđeni u odobrenju za priključenje, osim u slučaju kada je predviđeno isključenje;
- 2) kada elektroenergetski objekti, postrojenja ili uređaji kupca ne ispunjavaju uslove u skladu sa propisima i predstavljaju neposrednu opasnost po život i zdravlje ljudi, životnu sredinu i imovinu;
- 3) samovlasna zamena uređaja za ograničenje snage, odnosno struje, kojom se ne utiče na tačnost merenja;
- 4) **na zahtev snabdevača zbog neizvršenih obaveza iz ugovora o snabdevanju;**
- 5) neizvršenja obaveza po ugovoru o pristupu na prenosni ili distributivni sistem električne energije;
- 6) korišćenje električne energije bez ugovora o snabdevanju ili potpunom snabdevanju, odnosno kada mu je isteklo rezervno snabdevanje, a nije zaključio ugovor o snabdevanju;
- 7) korišćenje električne energije bez uredene balansne odgovornosti u skladu sa ovim zakonom;
- 8) u slučajevima neovlašćene potrošnje iz člana 198. stav 1. tačka 6) ovog zakona;
- 9) na pismeni zahtev kupca, pod uslovom da se obustava zahteva za period od najmanje godinu dana, a najduže dve godine.

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema može krajnjim kupcima obustaviti isporuku električne energije u sledećim slučajevima:

- 1) kada krajnji kupac omogući drugom krajnjem kupcu potrošnju električne energije bez odobrenja operatora sistema preko svoje instalacije;
- 2) kada kupac kome odobrenjem za priključenje nije uređen uticaj na kvalitet napona, svojim uređajima ili načinom korišćenja električne energije prouzrokuje smanjenje kvaliteta električne energije drugim kupcima, pod uslovom da prekoračuje emisione nivoe dozvoljene pravilima o radu i ne otkloni smetnje u roku koji odredi operator sistema.

Obustavom isporuke ne prestaje ugovor o snabdevanju, a u periodu obustave isporuke krajnji kupac ima obaveze koje se odnose na pristup sistemu.

Ako je obustava izvršena na zahtev kupca iz stava 1. tačka 9) ovog člana, kupac nema obaveze po osnovu ugovora o snabdevanju, odnosno pristupu sistemu.

U slučaju neovlašćene potrošnje iz člana 198. stav 1. tačka 5) ovog zakona operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da merno mesto doveđe u tehnički ispravno stanje o sopstvenom trošku.

U slučaju neovlašćene potrošnje iz člana 198. stav 1. tačka 6) ovog zakona operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da merno mesto doveđe u tehnički ispravno stanje o trošku kupca.

Pre obustave isporuke električne energije, osim u slučaju iz stava 1. tač. 2), 3), 4), 6), 8) i 9) ovog člana kupcu mora biti dostavljena opomena u kojoj je određen rok za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka, koji ne može biti kraći od tri dana od dana dostavljanja opomene.

Kupac, odnosno lice čijem objektu je obustavljena isporuka električne energije ima pravo prigovora operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema, osim u slučaju obustave na zahtev snabdevača, kada se prigovor podnosi snabdevaču.

Bliži uslovi i postupak obustave isporuke i prava i obaveze operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema, snabdevača i krajnjih kupaca uređuju se propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom.

Član 202

Snabdevač je dužan da pre podnošenja zahteva operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema za obustavu isporuke iz člana 201. stav 1. tačka 4) ovog zakona, krajnjeg kupca prethodno u pismenoj formi upozori da će mu biti izvršena obustava isporuke električne energije, ako u roku koji ne može biti kraći od 15 dana ni duži od 30 dana od dana dostavljanja upozorenja, ne izmiri dospele obaveze, odnosno ne postigne sporazum o izvršenju obaveze.

Ukoliko kupac ne izmiri obaveze u ostavljenom roku, ovlašćeno lice snabdevača podnosi zahtev za obustavu isporuke električne energije operatoru sistema na koji je priključen objekat kupca i o tome pismenim putem obaveštava kupca.

Operator sistema je dužan da na osnovu zahteva snabdevača, izvrši obustavu isporuke električne energije kupcu, u roku koji ne može biti duži od osam dana od dana prijema zahteva.

Kupac koji nakon podnošenja zahteva za obustavu, izmiri obavezu za isporučenu električnu energiju, dužan je da bez odlaganja o tome obavesti snabdevača, a snabdevač je dužan da bez odlaganja o tome obavesti operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema i da povuče zahtev za obustavu.

Odredba stava 4. ovog člana odnosi se i na slučaj da snabdevač i kupac postignu sporazum o izvršenju obaveze.

Kupac kojem je obustavljena isporuka ima pravo prigovora snabdevaču, a posebno telo, organizaciona jedinica ili ovlašćeno lice snabdevača iz člana 195. stav 1. tačka 4) ovog zakona je dužno da odluči po prigovoru u roku od tri dana od dana prijema prigovora.

U slučaju kada je podnositelj prigovora fizičko lice, u sastav tela iz člana 195. stav 1. tačka 4) ovog člana, mora biti uključen predstavnik evidentiranih udruženja i saveza u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Snabdevač je dužan da o osnovanosti prigovora, kao i u slučaju naknadnog izmirenja obaveze kupca, bez odlaganja obavesti operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema, a operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da nastavi isporuku električne energije, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa.

Član 203

Zbog neizvršenih obaveza za isporučenu električnu energiju ne može se obustaviti isporuka električne energije kupcima za objekte čiji bi prekid rada doveo do neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i za objekte od posebnog interesa za privredu i život ljudi i odbranu zemlje.

Ugovorom o snabdevanju sa kupcem iz stava 1. ovog člana, određuju se instrumenti obezbeđenja plaćanja za snabdevanje električnom energijom, a ako ne obezbedi instrumente obezbeđenja plaćanja može se obustaviti isporuka.

Propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom bliže se uređuju vrste objekata po nameni kojima se ne može obustaviti isporuka.

Isključenje

Član 204

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da isključi objekat krajnjeg kupca sa sistema u sledećim slučajevima:

- 1) neovlašćene potrošnje iz člana 198. stav 1. tač. 1)-6) ovog zakona;
- 2) kada krajnji kupac onemogući ovlašćenim licima operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema bezbedan, potpun i neometan pristup mernim uređajima i instalacijama, kao i mestu merenja radi očitavanja, provere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamene, održavanja i kontrole ispravnosti mernih i drugih uređaja sa mernim ormanima, uređenja mernog mesta i obustave isporuke energije;
- 3) na pismeni zahtev krajnjeg kupca;
- 4) ako je obustava isporuke električne energije iz člana 201. stav 1. ovog zakona trajala duže od godinu dana, osim u slučaju obustave isporuke na zahtev krajnjeg kupca, kada se objekat isključuje sa sistema ako je obustava isporuke trajala duže od dve godine.

U slučaju isključenja objekta krajnjeg kupca sa sistema, prestaje ugovor o snabdevanju i ugovor o pristupu za mesto primopredaje objekta koji se isključuje, a za ponovno priključenje krajnji kupac pribavlja odobrenje za priključenje u skladu sa članom 140. stav 2. ovog zakona.

Član 205

Krajnji kupac, odnosno lice čiji je objekat isključen sa sistema ima pravo prigovora operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema.

Bliži uslovi isključenja i prava i obaveze operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema i krajnjih kupaca, uređuju se propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom.

2. UREDBA O USLOVIMA ISPORUKE I SNABDEVANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

VII USLOVI I NAČIN OBUSTAVE ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE, POSTUPAK OBUSTAVE KAO I PRAVA I OBAVEZE OPERATORA SISTEMA, SNABDEVAČA, ODNOŠNO JAVNOG SNABDEVAČA I KRAJNJIH KUPACA

Član 31

Krajnjem kupcu električne energije može se obustaviti isporuka električne energije u slučajevima i pod uslovima utvrđenim Zakonom i ovom uredbom, a naročito u slučaju:

- 1) kada troši električnu energiju suprotno uslovima koji su utvrđeni u odobrenju za priključenje, osim u slučajevima za koje je Zakonom predviđeno isključenje sa sistema;
- 2) kada ne svede vršno opterećenje na odobrenu vrednost posle pismenog upozorenja operatora sistema;
- 3) kada preko svoje instalacije bez odobrenja operatora sistema dozvoli drugom kupcu potrošnju električne energije;
- 4) kada neovlašćeno zameni glavni osigurač ili uređaj za ograničenje snage, osiguračem odnosno uređajem veće snage od odobrene i druge uređaje za ograničenje snage, ako se ne utiče na tačnost merenja električne energije.

Član 32

Operator sistema će na zahtev snabdevača, odnosno javnog snabdevača obustaviti isporuku električne energije krajnjem kupcu zbog neizvršenih obaveza po ugovoru o prodaji električne energije, na način i pod uslovima propisanim Zakonom i ovom uredbom.

Snabdevač, odnosno javni snabdevač je dužan da pre podnošenja zahteva operatoru sistema za obustavu isporuke električne energije zbog neizvršenih obaveza po ugovoru o prodaji električne energije, krajnjeg kupca prethodno upozori da u roku propisanim Zakonom izmiri dospele obaveze, odnosno postigne sporazum o izvršavanju obaveze.

Upozorenje iz stava 2. ovog člana, pored podataka o snabdevaču, odnosno javnom snabdevaču, sadrži i:

- 1) iznos duga i podatke o objektu, odnosno objektima na koje se dug odnosi;
- 2) rok za izmirenje duga;
- 3) način i uslove ponude za zaključenje sporazuma o izvršenju obaveze;
- 4) obaveštenje o načinu i rokovima obaveštavanja snabdevača, odnosno javnog snabdevača o izmirenju duga;
- 5) obaveštenje da će snabdevač, odnosno javni snabdevač, u slučaju da se dug ne izmiri, pokrenuti postupak obustave isporuke električne energije podnošenjem zahteva operatoru sistema na koji je objekat krajnjeg kupca priključen, sa navođenjem zakonskog roka od osam dana u kojem je operator sistema obvezan da obustavu izvrši;
- 6) upozorenje krajnjem kupcu na obavezu preuzimanja svih potrebnih mera radi zaštite života ili zdravlja ljudi, bezbednosti imovine i zaštite životne sredine, za slučaj da do obustave isporuke dođe;
- 7) obaveštenje da u slučaju obustave isporuke električne energije, krajnji kupac ima pravo na prigovor i o načinu i roku za podnošenje prigovora;
- 8) informaciju o načinu obaveštavanja snabdevača, odnosno javnog snabdevača o izmirivanju obaveze, radi nastavka isporuke električne energije;
- 9) obaveštenje da obustavom isporuke električne energije ne prestaje ugovor o prodaji, odnosno ugovor o korišćenju sistema, zbog čega krajnji kupac za vreme obustave ima obaveze koje se odnose na pristup sistemu;
- 10) druge podatke i obaveštenja u skladu sa Zakonom i ovom uredbom.

Upozorenje iz stava 2. ovog člana može biti sadržano i u računu za električnu energiju.

Zahtev za obustavu isporuke električne energije iz stava 1. ovog člana, snabdevač, odnosno javni snabdevač može podneti po isteku roka iz upozorenja za jedno, više ili sva mesta isporuke električne energije istog krajnjeg kupca čiji su objekti priključeni na sistem kojim upravlja operator sistema kome se zahtev za obustavu isporuke podnosi.

Član 33

Operator sistema dužan je da obavesti snabdevača, odnosno javnog snabdevača o izvršenoj obustavi isporuke električne energije iz člana 32. stav 1. ove uredbe.

Operator sistema je obavezan da nastavi isporuku električne energije u objektu krajnjeg kupca odmah po prijemu obaveštenja snabdevača da su otklonjeni razlozi za izvršenu obustavu isporuke električne energije iz člana 32. ove uredbe.

Član 34

Operator sistema dužan je da pre obustave isporuke električne energije kupcu dostavi pismenu opomenu sa navođenjem roka za oticanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka u slučaju:

- 1) kada kupcu istekne rezervno snabdevanje;
- 2) kada izmeštanje mernog mesta kupca nije moguće u skladu sa propisima i tehničkim uslovima utvrđenim pravilima o radu sistema;
- 3) iz člana 31. ove uredbe.

Rok iz stava 1. ovog člana ne može biti kraći od tri dana od dana dostavljanja opomene.

Rezervni snabdevač obaveštava operatora sistema o roku kada kupcu ističe pravo na rezervno snabdevanje najmanje osam dana pre isteka roka.

Operator sistema je dužan da kupca obavesti 15 dana unapred o roku kada se navršava godina dana od obustave isporuke električne energije kupcu na zahtev snabdevača.

U slučaju isključenja na zahtev kupca, operator sistema je dužan da ga u roku od sedam dana po prijemu zahteva za isključenje obavesti o danu kada će isključenje sa sistema biti izvršeno.

Kada se utvrdi da je objekat kupca samovlasno priključen na sistem bez odobrenja za priključenje, kada se električna energija koristi bez ili mimo mernih uređaja ili suprotno uslovima iz odobrenja za priključenje u pogledu merenja električne energije, kao i u slučaju da se utvrdi da objekat kupca ne ispunjava uslove u skladu sa propisima i predstavlja neposrednu opasnost po život, zdravlje ljudi, životnu sredinu i imovinu, operator sistema dužan je da u roku od tri dana nakon isključenja objekta kupca sa sistema, dostavi kupcu obaveštenje o razlozima isključenja sa sistema.

IX USLOVI SNABDEVANJA OBJEKATA KUPACA KOJIMA SE NE MOŽE OBUSTAVITI ISPORUKA ELEKTRIČNE ENERGIJE ZBOG NEIZVRŠENIH OBAVEZA ZA ISPORUČENU ELEKTRIČNU ENERGIJU ILI U DRUGIM SLUČAJEVIMA

Član 37

Zbog neizvršenih obaveza za isporučenu električnu energiju ne može se, suprotno ovoj uredbi, obustaviti isporuka električne energije kupcima za objekte čiji bi prekid rada doveo do neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i za objekte od posebnog interesa za privredu i život ljudi i odbranu zemlje.

Objektima iz stava 1. ovog člana smatraju se:

- 1) zdravstvene ustanove u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita, izuzev apoteka;
- 2) objekti vodovoda i kanalizacije (za proizvodnju, prečišćavanje i transport vode, za funkcionisanje kanalizacije);
- 3) kuhiće za snabdevanje dečijih ustanova i ustanova socijalne zaštite;
- 4) sistemi daljinskog grejanja;
- 5) hidrometeorološki i seismološki zavodi;
- 6) rudnici uglja za snabdevanje termoelektrana;
- 7) vojni objekti;
- 8) objekti ustanove javnog radiodifuznog servisa u skladu sa zakonom kojim se uređuju telekomunikacije;
- 9) predškolske, školske i visokoškolske ustanove;
- 10) objekti policije u skladu sa zakonom i propisima kojima se uređuje rad policije;
- 11) objekti vatrogasne službe u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu od požara;
- 12) objekti javne telekomunikacione mreže u skladu sa zakonom kojim se uređuju telekomunikacije;
- 13) objekti za izdržavanje zavodske sankcije u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija;
- 14) objekti organa državne uprave u kojima se obavljaju stručni i sa njima povezani izvršni poslovi u oblasti metrologije.

Član 38

Pored objekata iz člana 37. ove uredbe, u slučaju opšte nestašice, isporuka električne energije ne može se obustaviti i sledećim objektima:

- 1) objekti i ispravljačke stanice javnog saobraćaja (aerodromi, železničke stanice, tramvaji, trolejbusi, stanice signalizacije za javni saobraćaj i centralne garaže javnog saobraćaja);
- 2) ambasadama, konzulatima i rezidencijama ambasadora i konzula;
- 3) toplim pogonima, pećima za topljenje, pogonima petrohemije i bazne hemije, hladnjачama i pumpnim stanicama za odvodnjavanje;
- 4) objektima za proizvodnju nafte i prirodnog gasa;
- 5) objektima za proizvodnju derivata nafte, naftovodima, produktovodima, objektima za skladištenje nafte i derivata nafte;
- 6) objektima za transport, distribuciju i skladištenje prirodnog gasa;
- 7) objektima u kojima su smešteni državni organi;
- 8) studentskim, učeničkim domovima i ustanovama socijalne zaštite (gerontološki centri, domovi za stara lica, domovi za decu sa smetnjama u razvoju);
- 9) pretovarni kapaciteti rečnog, železničkog i drugog saobraćaja;
- 10) hotelima sa pet i više zvezdica.

X NAČIN REGULISANJA MEĐUSOBNIH ODNOSA IZMEĐU SNABDEVAČA, OPERATORA SISTEMA I KRAJNJEG KUPCA KOME SE NE MOŽE OBUSTAVITI ISPORUKA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 39

Za objekte iz člana 37. ove uredbe, ugovorom o prodaji električne energije i ugovorom o pristupu sistemu (izuzev u slučaju potpunog snabdevanja kada krajnji kupac plaća pristup sistemu snabdevaču) određuju se sredstva obezbeđenja plaćanja za snabdevanje električnom energijom i pristup sistemu.

Član 40

U slučaju odbijanja potpisivanja ugovora iz člana 39. ove uredbe od strane krajnjeg kupca ili u slučaju da krajnji kupac nije obezbedio sredstva obezbeđenja plaćanja, snabdevač, odnosno javni snabdevač ili operator sistema će bez odlaganja pozvati takvog kupca da u roku od osam dana zaključi ugovor o prodaji, odnosno dostavi sredstva obezbeđenja plaćanja.

Ako krajnji kupac ne postupi na način i u roku iz stava 1. ovog člana, operator sistema će izvršiti obustavu isporuke električne energije.

XVI USLOVI ZA ZAKLJUČENJE I SADRŽINA UGOVORA O PRODAJI ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 67

Ugovor o prodaji električne energije, odnosno ugovor o prodaji električne energije za javno snabdevanje prestaje u slučaju:

- 1) **isključenja objekta sa sistema;**
- 2) zaključenja novog ugovora između istog kupca i snabdevača kojim se menjaju uslovi ili cene snabdevanja;
- 3) istekom perioda na koji je zaključen;
- 4) zaključenja sporazuma o raskidu ugovora (sporazumni raskid);
- 5) otkaza, odnosno raskida od strane snabdevača ili kupca, zbog neizvršenja ugovornih obaveza;
- 6) otkaza od strane kupca zbog korišćenja prava na promenu snabdevača;
- 7) smrti kupca - fizičkog lica koje nema naslednike, odnosno prestankom kupca - pravnog lica koje nema pravne sledbenike.

U slučaju da je ugovor o prodaji električne energije zaključen za više mernih mesta istog krajnjeg kupca usled otkaza odnosno isključenja sa sistema na jednom mernom mestu, ugovor o prodaji električne energije prestaje samo za to merno mesto.

Ugovor o prodaji električne energije, po pravilu, prestaje na dan očitavanja stanja brojila električne energije na mernom mestu i taj dan je istovremeno i dan početka snabdevanja po ugovoru o prodaji električne energije po kojem se nastavlja isporuka električne energije u objektu.

U slučaju da ugovor o prodaji električne energije, u skladu sa Zakonom i ovom uredbom prestane, a na dan prestanka nije izvršeno očitavanje stanja brojila električne energije i snabdevanje se nastavi bez ugovora o prodaji električne energije, operator sistema je dužan da po zahtevu snabdevača, odnosno javnog snabdevača ili krajnjeg kupca, ili po saznanju o prestanku ugovora na drugi način, izvrši obustavu isporuke električne energije krajnjem kupcu.

U slučaju prestanka ugovora o prodaji iz stava 1. tačka 1) ovog člana, kao i u slučaju iz stava 4. ovog člana, sa danom očitavanja stanja brojila električne energije prestaje i ugovor o pristupu sistemu za mesto primopredaje na kojem je objekat isključen sa sistema.